

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΤΟΝ ΑΛΛΟ ΚΟΣΜΟ

ΠΑΣΧΑΛΙΝΕΣ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ ΣΤΗ ΣΑΞΩΝΙΑ

Η προετοιμασία για τὸ Πάσχα. Τὸ γενικό καθήκισμα. Ἀνήμερα τὴ Δευτέρα, Γαλήνη καὶ προσευχή. Τὴν δευτέρα ἡμέρα τοῦ Πάσχα. Στις ἐξοχές. Πὼς γίνονται τὰ συνειδέσια. Τὸ κατάβρεγμα τῆς ἀγαπημένης. Τὸ μαρτύριο τοῦ πετεινοῦ. Στὸ σημάδι. Τὸ τσουκάλι καὶ τὰ χρωματιστὰ αὔγα. Μὲ δεμένα τὰ ματάκια, κτλ. κτλ.

Οἱ χωρικοὶ τῆς Σαξωνίας ἔχουν τις πὺ γραφικὰς Πασχαλινὰς συνήθειες ἀπ' ὅλους τοὺς ἄλλους χωρικοὺς τῆς Γερμανίας. Ἡ ἐβδομάδα τοῦ Ὁ Πάσχα εἶνε γ' αὐτοῦς καὶ ἐβδομάδα γιορτῆς καὶ κατὰ τις ἡμέρες αὐτὲς γίνονται τὰ περισσότερα συνοικέσια.

Ὡς βραβεῖο... τὸν σκοτωμένο καὶ χλοοτριφεμένο πετεινό!.. Σε ἄλλα χωριά τῆς Σαξωνίας, ἀντὶ νὰ χτυποῦ τὸν κόκκορα μὲ τὸ τοιφερά, μαζεύονται ὅλοι γύρω—γύρω στὸ παλιὸν ὄνον εἶνε δεμένος, καὶ τὸν χτυποῦν ἀλλήματα μὲ μὰ βέργα. Ὑπάρχουν μάλιστα χωριά, περισσότερα πολιτικμένα ἀπὸ τ' ἄλλα, ὅπου ὁ κόκκορας ἔχει ἀντικατασταθεῖ μ' ἓνα πῆλιον τσουκάλι. Στὰ χωριά αὐτὰ λαβαίνουν μέγος στὸ παχνίδι, ὄχι μόνον αὔγα, ἀλλὰ καὶ χορίτια. Τὸ τσουκάλι τοποθετεῖται στὴ μέση ἐνδὸς κελύου καὶ ἐκεῖνοι ποὺ λαβαίνουν μέγος στὸ ἄσπιτο αὐτὸ παχνίδι, σπάζονται μ' ἓνα μαζοῦ ραβδί καὶ μὲ τὰ μάτια δεμένα μ' ἓνα μαστίχι, ἀρχίζουν νὰ χτυποῦν τὸ τσουκάλι, χωρὶς ἐννοεῖται νὰ τὸ βλέπουν, παλλὰς φορές δὲ τυχθαί νὰ χτυποῦν ἀντὶ γὰρ τὸ τσουκάλι τὸν... διπλανὸ τοῦς ἢ τὸν ἀντιγρῶν τοῦς!..

Τὸ Μεγάλο Σάββατο στὰ χωριά τῆς Σαξωνίας, εἶνε ὀλόκληρο ἀφρομένο στὴν προετοιμασία τῆς γιορτῆς. Τὴν ἡμέρα αὐτὴ γίνετα γενικός καθαρσμός, ὄχι μόνονα τοῦ σπιτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς αἰχῆς καὶ τῆς ἀποθήρης καὶ τοῦ σταύου. Δὲν πρέπει οὔτε μὰ γονίτια, οὔτε ἓνα πραγματάκι νὰ μείνῃ ἀκαθάριστο, γιὰτὶ θεωρεῖται ὡς γρουσοῦζιὰ γὰρ ὅλη τὴ χρονιά.

Ἡ Κυριακὴ τοῦ Πάσχα, εἶνε ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου, ἡμέρα ἀργίας καὶ προσευχῆς. Οἱ χωρικοὶ πηγαίνουν στὴν ἐκκλησία καὶ τὴν ὑπόλοιπη ἡμέρα ἀνακαίνονται στὰ σπῆτα τους καὶ περνοῦν τις ὄρες τους διαβάοντας τὴν Βίβλιον ἢ ἄλλα βιβλία, μὲ θρησκευτικὸ περιχώρημο. Οἱ νέοι καὶ ἡ νέες προσκαλοῦν νὰ τηρήσων ὄσο καλύτερα μποροῦν τὸν κανὼνα αὐτὸν καὶ μόνον στὰ παιδιὰ ἐπιτρέπεται νὰ παίξων ἐλευθερά καὶ νὰ πηδοῦν καὶ νὰ φωνάζων.

Τὴν Δευτέρα τοῦ Πάσχα ὁλὸς ὁ κόσμος, μετὰ τὴν ἐκκλησία, ὄπου κατὰ κανὼνα θὰ κἀντὸ τὸ σχετικό χήρυγμα ὁ δάσκαλος τοῦ χωριοῦ, βγαίνει στὸ ἔπαθρο. Οἱ δοῖοι εἶνε πλημμυρισμένοι. Ἐκεῖ, στὰ πρῶνα κροσίδα θὰ στηθῇ σὲ λίγο μεγάλος χορός. Πῶιν ἀρχίσαι ὁ χορός, οἱ νέοι καὶ τὰ χορίτια στέκονται ἢ περπατοῦν σὲ χωριστὰς παρῆς. Τὴν ὥρα αὐτὴ ὄμοις γίνονται εἰσαγὰ οἱ νέοι γὰρ νὰ κἀντων τὴν πρωτοτυπότερη αἴτησι γάμου ποὺ ἰπάσχει σὶδὸν κόσμο. Κάθε νέος δηλαδὴ ποὺ ἀγαπᾷε μὴ καπέλλα καὶ θέλει νὰ τὴν παντρευθῇ, δὲν ἔχει παρὰ νὰ γερμοῦ μὴ κανάτα μὲ καθαρὸ καὶ ὄμοστρο νερὸ, νὰ πλησιάσῃ, δίχως νὰ γίνῃ ἀντιληπτός, τὴν καρδιά ὄπου βροσκοῖται ἡ ἐλκεκτὴ του καὶ μόλις φτάσει κοντὰ τῆς ν' ἀδειασθῇ ὀλόκληρη τὴν κανάτα μὲ τὸ νερὸ ἐπάνω ἀπ' τὸ κεφάλι τῆς ἀγαπημένης του! Ἀρσορώτερη ἐρωτικὴ ἐξουολόγησις δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ ἀσφαλὸς.

Ἐνωσεται, ὅτι τὸ χορίτια βάσει τις φωνεῖς κἀτοι ἀπ' τὴν ἀπροσδόκητη αὐτὴ ψυχρολοισία καὶ φεύγει τρέχοντας. Ὅστίσσο, τις περισσότερες φορές δὲν θυμιάνα, ἀλλὰ γυρίζε πίσω ἀπ' τὸ σπῆτα τῆς στεργῆ καὶ γελαστῆ καὶ φέρονε ἓνα ὄμοιο κῶκκινο αὔγου γὰρ κείνον ποὺ τὴν περιέλουσε. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο δείχνει ὅτι δέχεται τὴν αἴτησι του καὶ θέλει νὰ γίνῃ γυναικα του. Τὸ αὔγου ἐπασφραγίζει τοὺς ἀρραβῶνας τους.

Τὸ ἀτόγεια, νέγοι καὶ παιδιὰ, ξεγίνονται στὰ λειβάδια, ὄπου γίνετα ἡ πετροπαράδοτη σκοτωβὴ μὲ σῆγο ἓνα δυστυχισμένο κόκκορα. Τὸ ἔθιμο αὐτὸ εἶνε βαρβάρω καὶ ἀσπῆρὸ, ἀλλὰ ἔφιστατα ἀόμοια, ὄπως καὶ τόσα ἄλλα, ὄχι λιγότερα ἀπάνθρωπα. Ὁ μῶφης πετεινὸς δένετα μ' ἓνα λουρίδι ἀπὸ ἓνα χοντρὸ παλιὸν καὶ τρέχει ὁ καυμένος γύρω—γύρω πληγωμένος, ἐκεῖνος, ὄπου νὰ βρεθῇ κανένας σκοπευτῆς καλύτερος ἀπ' τοὺς ἄλλους καὶ νὰ τὸν γλιτώσῃ ἀπ' τὰ βροσνά του.

Γιὰ τὸ... παχνίδι αὐτὸ διαρίζετα ἀπὸ τοὺς χωρικοὺς ὁ πρόεδρος τὸν ἀγώνων καὶ ἀγοράζετα ἓνας γερο-πετεινός, γιὰτὶ ἓνας νέος θὰ ἦταν ἀμαρτία νὰ πάη χαμένος. Μόνον ἓνας—ἓνας δὲ ἐπιτρέπεται νὰ περοβολοῦν οἱ πασηγροσῆτα ἐναντίον τοῦ πετεινοῦ καὶ μάλιστα ἀπὸ ὄσο τὸ δυνατόν μεγαλύτερη ἀπόστασι. Ὅποιος κατορθώσῃ νὰ χτυπήσῃ τὸν κόκκορα θανάσιμα, ἀνακηρύσσεται πασηγυρικά νικητῆς καὶ παίρνει

Τὰ χορίτια καὶ οἱ γονεῖς ὄμοις προτιμοῦν, ἀντὶ τοῦ παχνιδιοῦ αὐτοῦ, τὸ πολὺ εὐθιμότερο παχνίδι τοῦ χτυήματος τὸν αὔγον. Σχηματίζεται καὶ πάλι ἓνας μεγάλος κῶκλος καὶ στὴ μέση τοποθετοῦντα ἓνα πῆλιος πολίχρωμα αὔγα. Κάθε μὰ ποὺ λαβαίνει μέγος στὸ παχνίδι, ἔχει τὰ μάτια τῆς δεμένα καὶ τὸ δικαίωμα νὰ δώσῃ μὲ τὴ βέργα τῆς μόνον ἓναν ὄμοιομένο ἀριθμὸ χτυπημάτων στὴ θέα ποὺ νομίζει ὅτι βροσκοῦντα τ' αὔγα. Σχγὰν ὄμοις ἢ ἄλλες κοπέλλες βλέπουν, ὅτι ἐκεῖνὸ ποὺ χτυπάει βροσκοῖτα μαζοῦ ἀπὸ τ' αὔγα, τὴν ἀφίσκων νὰ δέσῃ τὸ χορίτιο ἄδεια, ὄπου νὰ ἀπυρῆσῃ καὶ νὰ πετάξῃ μόνη τῆς τὸ ραβδί. Ἄν ὄμοις δοῖν ὅτι ἡ φιλιάνα τους βροσκοῖτα πραγματάκι κοντὰ σ' αὔγα καὶ πρόχεται νὰ τὰ σπῆσῃ, τρέχουν χορῆ καὶ ἀρπάζουν τὰ ὄμοιατερα μὰ ἔτσι τὰ σῶσων ἀπ' τὴν καταστροφῆ. Ὅσοια ὄστίσσο καταφέρει νὰ χτυπήσῃ ἓνα ἢ περισσότερα αὔγα μὲ τὴν βέργα τῆς, τὰ παίρνει δικαιοματικό καὶ ἀνακηρύσσεται νικητῆρα....

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ
ΜΙΑ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΗ ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ

Ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας Φραγκζόκος Ἰωσήφ, συνήθιζε νὰ βγαίνει συχνὰ εἰς περιχώρα τῆς Βιέννης, ντυμένος ἀπλὰ καὶ χωρὶς καμμιὰ συνοδεία.

Μὴ μὲρα ἀποφάσκει νὰ πάη σ' ἓνα γειτονικό χωριό, ποὺ ἀπέχετο δύο λεύγες ἀπ' τὰ ἀνατορά του, γὰρ νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ διάσημο ζωγράφω Μαζάκο, γὰρ τὸν ὄποιο εἶχε μάθει πὼς βροσκοτότα εἶνε.

Σὰν ἔφτασε στὸ σπιτὸ τοῦ ζωγράφου, ἔγινε δεκτός ἀπὸ μὰ γρηῆ ἰσηγῆρα, ἡ ὄποια τὸν ρώτισσε τί ἔζητε.

— Τὸν κῆριο Μαζάκο! ἀπάντησε ὁ Φραγκζόκος Ἰωσήφ.

— Τί τὸν θέλετε;

— Θέλω νὰ τὸν ἰδοῦ.

— Ἄ, μὰ ἔχει δίλημ νὰ παραπονεῖται ὁ δυστυχιστῆς κῆριός μου, ὅτι δὲν τὸν ἀφίσκων ἴσχυο νὰ ἐργασθῇ....

— Πῶρε, σὲ παρακαλοῦ, καλὴ μου γυναικα, τὴν κῆριτα μου καὶ ἄρρησε τις κλάφες....

— Μὰ δὲν εἶνε μέσα.

— Ἄ, τότε ἀλλάξε τὸ πρῶγμα. Φύλαξε τὴν λοιπὸν τὴν κῆριτα καὶ ὄταν ἔρθει τοῦ τῆ δίνετα.

— Ἄμ' θαρροεῖς πὼς θάξω ἐγὼ τὴν ἔγνεια σου νὰ θυμηθῷ;

— Καλὰ. Πέξ του τότε, ὅτι πέρασσε ὁ αὐτοκράτωρ, γὰρ νὰ τὸν ἰδοῦ.

Καὶ ὁ Φραγκζόκος Ἰωσήφ ἀτομακρῆνθησε, ἀφίσκοντας τὴ δυστυχισμένη γρηῆ νὰ τὸν παρακαλοῦντῆ μὲ ἀνοιχτὸ στόμα, παρὰ μετανοιωμένη γὰρ τὸ πῆθμὰ τῆς.

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ
ΠΑΡΑΠΟΝΟ
(ΤΟΥ ΠΙΛΑ ΒΕΡΛΑΙΝ)
"Ἦνος μαῖρος καὶ βροθὸς πῆγει τὴ ζωῆ μου" κοίμου, κάθε ἐλπίδα μου, κάθε μου πόθος, κοίμου.
Δὲ θωρὸ πῆνὰ τίποτα, σθῶνε ἢ ἄθυμφοι μου τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ! τί θλίφι στὴν ψυχῆ μου!
Εἶμαι κῶνια ποὺ κουεῖ ἓνα κῶπιο χέρι μὲς σὲ γοῦδα κῆσουριῦ, σῶπα κι' ἀκαρτέρει!
Μετ. Α. ΘΕΡΟΥ